l'hora verda

Connectem amb la diversitat ecosistèmica

QUÈ ELS PASSA ALS ANIMALS DURANT ELS INCENDIS?

3 ESTRATÈGIES DE SUPERVIVÈNCIA

LA FAUNA, MENYS VISIBLE PERÒ TAMBÉ AFECTADA

Sovint s'oblida l'impacte dels incendis forestals sobre els **animals terrestres i dels cursos d'aigua**.

El foc els pot provocar dos tipus d'efectes:

- **Immediats**: mortalitat i emigració d'individus.
- **Indirectes**: desaparició de fonts d'aliment, pèrdua de refugis o de llocs de nidificació, i canvis en les relacions tròfiques entre espècies.

ESTRATÈGIES DE SUPERVIVÈNCIA

Alguns animals poden percebre l'arribada d'un incendi **abans que les flames els arribin**.

Poden detectar l'**augment de la temperatura, l'olor del fum o el so del foc**. Tots aquests senyals poden recórrer grans distàncies.

Així, poden **reaccionar ràpidament** i augmentar les seves possibilitats de supervivència.

1. FUGIR DEL PERILL

Algunes espècies tenen prou mobilitat per allunyar-se de la zona abans que hi arribi el foc.

És el cas de molts **ocells i mamífers**.

2. REFUGIAR-SE SOTA TERRA

Alguns animals poden sobreviure als incendis refugiant-se en nius subterranis, com és el cas d'algunes espècies de **formigues**.

Com **més profund** és el niu, més protecció ofereix. Tanmateix, el foc transforma l'hàbitat: **disminueixen les espècies pròpies dels boscos i augmenten les dels espais oberts.** En canvi, els animals que nien a la vegetació estan més exposats als efectes directes del foc.

3. APROFITAR UNA FASE DE RESISTÈNCIA DEL CICLE VITAL

Alguns animals sobreviuen als incendis perquè, en el moment que es produeixen, es troben en una **fase del cicle vital en què estan protegits** i en què, probablement, no sobreviurien si es trobessin en una altra fase. No obstant això, això també depèn de la profunditat a què es trobin.

Algunes **crisàlides de papallona** que viuen enterrades es beneficien d'aquesta estratègia.

I QUÈ PASSA SI NO TENEN CAP ESTRATÈGIA?

EL FOC SUPERA LA SEVA CAPACITAT DE SUPERVIVÈNCIA

Hi ha moltes plantes i animals que no tenen cap estratègia per sobreviure al foc. Quan això passa, **moren i desapareixen de la zona afectada** perquè no disposen de mecanismes de resistència.

Això passa amb la majoria d'**amfibis i rèptils**. Tot i que algunes espècies poden detectar el foc, en general no són prou ràpides per escapar de les flames.

UN PAISATGE CREMAT TAMBÉ ÉS UNA OPORTUNITAT

Després d'un incendi, es pot crear un hàbitat heterogeni que no s'hauria format sense aquest esdeveniment. De la mateixa manera que la vegetació inicia processos de colonització i successió ecològica, **la fauna també comença a recolonitzar la zona.**

Diversos estudis del CREAF demostren que, després del foc, apareixen espècies d'**ocells que abans no eren presents a la zona.** Són espècies pròpies dels **ambients oberts**, moltes de les quals es troben en una situació desfavorable de conservació a Europa i que aprofiten els nous espais creats per l'incendi.

LA NATURA TAMBÉ TÉ UN LÍMIT

Després de veure aquests exemples, cal tenir present que els mecanismes de regeneració postincendi de les plantes i els animals **no són infinits.**

Això vol dir que, si un mateix indret **es crema freqüentment**, els mecanismes de regeneració per rebrotada o la germinació dels bancs de llavors es poden esgotar i provocar canvis en la composició de les espècies.

QUÈ S'HI POT FER?

La millor estratègia és afavorir la **recuperació natural** de l'ecosistema i intervenir **només quan sigui necessari.**

Per exemple, mantenir alguns arbres morts dempeus i acumulacions de fusta pot ajudar alguns animals a recolonitzar la zona, com ara ocells, rèptils i rosegadors.

En qualsevol cas, les actuacions han d'estar alineades amb els **objectius de gestió** establerts per a cada zona, ja sigui protegir espècies amenaçades, prevenir futurs incendis o recuperar hàbitats.

Connectem amb la natura

m'encanta! comenta envia guarda

